

NOTAT

Fra: Erling Hjelmeng

Til: Marianne Hotvedt

Dato: 1. juni 2023

Fremlegg PMR 13.03.23 – Ferdighetsstigen

Ferdighetsstigen – videre prosess

Proessen med "Ferdighetsstigen" har pågått siden oppstarten av CELL i 2020.¹ Selve prosessen har røtter tilbake til evalueringen av Master i Rettsvitenskap i 2018, da det i den eksterne evalueringsrapporten ble påpekt at

*"Studieprogrammet kan i dag sies å være kjennetegnet av en stor faglige tematisk bredde, noe som – i forhold til andre universitetsstudier - gjør det utfordrende å bygge faglig progresjon gjennom studieløpet. En måte å bygge en tydeligere progresjon på er å utnytte de muligheter som ligger i å utvikle et mangfold av juridiske ferdigheter, og der man gjennomtenker hvordan mer basale ferdigheter etter hvert kan bygges opp til mer avansert kompetanse."*²

I 2022 ble det lagt frem en rapport fra en arbeidsgruppe nedsatt av fakultetet og CELL, som har vært ute til høring. Anbefalingen der var dels noen mindre revisjoner av de overordnede læringsmålene for MiR, dels en tydeligere satsning på utvalgte ferdigheter både i undervisningen og i vurderingsformene.

PMR vedtok 14. juni 2022 en prosess i to ledd; først en revisjon av læringsmål og læringsutbyttebeskrivelser for å tydeliggjøre en ferdighetsbasert progresjon, og deretter en fase 2 med implementering av ferdighetsfokuset i undervisningen.³ Prosessen ble i forståelse med studiedekanen satt på vent i påvente av ferdigstillelse av valgemnereformen.

Våren 2023 har det blitt gjennomført samtaler med de studieårsansvarlige, og et møte 14. april der studieårsansvarlige og ansvarlige faglærere var invitert.⁴ Deltagelsen fra faglærersiden var noe begrenset, men det ble gjennomført gode diskusjoner, særlig av de overordnede læringsmålene for masterstudiet. Videre har arbeidet med revisjon av læringsmål og betydningen av ferdighetsmessig progresjon i studiet vært tema på et eget møte i fakultetets arbeidslivspanel.⁵ Studiedekanen har besluttet at prosessen med revisjon av læringsutbyttebeskrivelse fortsetter høsten 2023, og at det avholdes faste møter med de studieårsansvarlige i tilknytning til høstens tre PMR-møter.

---

¹ For bakgrunn og orientering se <https://www-int.uio.no/for-ansatte/enhetssider/jus/administrative-prosjekter/ferdighetsstigen/index.html>.

² https://www-int.uio.no/for-ansatte/enhetssider/jus/administrative-prosjekter/ferdighetsstigen/dokumenter/evalueringsrapport_ekstern-master-rettsvitenskap-2018.pdf, s. 8.

³ <https://www.uio.no/for-ansatte/enhetssider/jus/ledelses-og-utvalgsmoter/pmr/moter/2022/pmr4/protokoll%20for%20m%C3%B8tet%2014.%20juni>, sak 5.

⁴ Underlagsdokumentet for møtet ligger som vedlegg til dette dokumentet.

⁵ Møtet ble avholdt 26. april 2023. Oppsummering med de viktigste tilbakemeldingene ligger her: <https://www.jus.uio.no/om/organisasjon/arbeidslivspanel/moter/2023/oppsummering-26.-april.html>.

Etter innspill på 14. april møtet er CELL i gang med å gjennomføre en spørreundersøkelse blant de ansvarlige faglærerne for å avdekke ulike ferdighetsbaserte elementer i kursundervisningen. Resultatet av denne vil fremlegges på det første møtet til høsten. Eventuelle funn her utgjør premisser for formuleringen av ferdighetsmål på den enkelte studier/semester/fag. Slik det fremgår av prosessplanen nedenfor skal revisjonen gjennomføres og vedtas ila. 2023, slik at reviderte læringsutbyttebeskrivelser kan anvendes fom. høsten 2024.

Tentativ plan for høstens møter:

19. september: Presentasjon av kartlegging av undervisningsformer, presentasjon av skisse til læringsutbyttebeskrivelser på studieårsnivå

- diskusjoner på studieårene, prosess med revisjon av læringsutbyttebeskrivelser på fagnivå.
Studieårsansvarlige har ansvar for dialog med de ansvarlige faglærerne på sine studieår.

31. oktober: Fremleggelse av endelig forslag etter innspill fra studie årene, presentasjon av innkomne forslag til reviderte læringsutbyttebeskrivelser på fagnivå

- endelig utforming av læringsutbyttebeskrivelser på fagnivå, forberedelse PMR-sak

12. desember: PMR behandler forslag til nye læringsutbyttebeskrivelser for studieår og fag.

Det er en forutsetning for den videre prosessen at de overordnede læringsmålene for MiR vedtas. På grunnlag av innspill særlig fra møtet den 14. april, fremlegges følgende forslag for PMR, for behandling på møtet 13. juni:

Reviderte læringsmål for Master i Rettsvitenskap

Arbeidsgruppen for ferdighetsstigen foreslo noen mindre endringer i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene for master i rettsvitenskap. Ut fra arbeidsgruppens vurdering fremstår disse allerede som gode og gjennomarbeidede, og mer ambisiøse enn det som kan leses ut av læringsutbyttebeskrivelsene for de enkelte emnene (semestrene) og fagene.

Eksisterende læringsutbyttebeskrivelser:⁶

Kunnskaper

Kandidaten skal ha:

- God kunnskap om juridisk metode
- God kunnskap om retten på de fagområder som omfattes av studiet
- God kunnskap om sammenhengen mellom internasjonal og nasjonal rett
- God kunnskap om de verdiene som ligger til grunn for retten
- God kunnskap om vekselvirkningen mellom rett og samfunn
- God kunnskap om retten i et historisk perspektiv
- God kunnskap om etiske utfordringer og juristers rolle i samfunnet
- Spesialisert kunnskap innen fagområder som dekkes av masteroppgaven

Ferdigheter

---

⁶ <https://www.uio.no/studier/program/jus/hva-lerer-du/>.

Kandidaten skal kunne anvende juridisk metode til å analysere, drøfte og ta standpunkt til rettslige problemstillinger på en kritisk, selvstendig og etisk måte. Dette innebærer å kunne:

- Identifisere rettslige problemstillinger i et saksforhold
- Drøfte og løse konkrete rettsspørsmål, også på ukjente rettsområder
- Argumentere skriftlig og muntlig for et rettslig standpunkt på en tydelig og presis måte
- Utrede rettsreglene innen ulike rettsområder
- Bidra til å utforme lovforslag, avtaler, vedtekter og andre juridiske dokumenter
- Foreta rettspolitiske vurderinger av rettsreglene
- Gjennomføre et avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Kandidaten skal kunne bruke de juridiske kunnskapene og ferdighetene på selvstendig vis til å:

- Gjennomføre ulike typer juridiske arbeidsoppgaver
- Løse nye problemer og bidra til nytenking i en rettslig sammenheng
- Forstå og vurdere sammenhenger mellom retten og samfunnet, herunder rettens plass i styring av samfunnsutviklingen
- Reflektere over jussens forhold til andre fag
- Identifisere etiske og yrkesetiske problemstillinger relatert til jussen og håndtere disse på en forsvarlig måte
- Samarbeide med jurister og andre profesjoner om rettslige problemstillinger
- Formidle juridiske resonnementer til jurister, andre profesjoner og allmennheten
- Fremme rett og rettferdighet

Forslag til endringer (tillegg markert med understrekning, strykninger markert med gjennomstrekning):

Kunnskaper

Kandidaten skal ha:

- ~~God~~ Avansert kunnskap om juridisk metode, herunder internasjonale aspekter
- ~~God~~ Inngående kunnskap om retten på de fagområder som omfattes av studiet
- God kunnskap om sammenhengen mellom internasjonal og nasjonal rett
- God kunnskap om de verdiene som ligger til grunn for retten
- God kunnskap om vekselvirkningen mellom rett og samfunn
- God kunnskap om retten i et historisk perspektiv
- God kunnskap om etiske utfordringer og juristers rolle i samfunnet
- Spesialisert kunnskap innen fagområder som dekkes av masteroppgaven

Ferdigheter

Kandidaten skal kunne anvende juridisk metode til å analysere, drøfte og ta standpunkt til rettslige problemstillinger på en kritisk, selvstendig og etisk måte. Dette innebærer å kunne:

- Identifisere rettslige problemstillinger i et saksforhold
- Drøfte og løse konkrete rettsspørsmål, både selvstendig og i samarbeid med andre, også på ukjente rettsområder
- Argumentere skriftlig og muntlig for et rettslig standpunkt på en tydelig og presis måte

- Utrede rettsreglene innen ulike rettsområder
- Bidra til å utforme lovforslag, avtaler, vedtekter og andre juridiske dokumenter
- Foreta rettspolitiske vurderinger av rettsreglene
- Gjennomføre et avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med forskningsetiske normer Skrive akademiske tekster av ulik lengde med god bruk av vitenskapelig metode og i tråd med forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Kandidaten skal kunne bruke de juridiske kunnskapene og ferdighetene på selvstendig vis til å:

- ~~Gjennomføre ulike typer juridiske arbeidsoppgaver~~
- Løse nye problemer og bidra til nytenking i en rettslig sammenheng
- Forstå og vurdere sammenhenger mellom jussen og samfunnet, herunder rettens plass i styring av en bærekraftig samfunnsutvikling og teknologiens betydning for retten
- Reflektere over jussens forhold til andre fag, samt over jussens betydning for mangfold, likestilling og inkludering
- Identifisere etiske og yrkesetiske problemstillinger relatert til jussen og håndtere disse på en forsvarlig måte
- Samarbeide med jurister og tverrfaglig med andre profesjoner om rettslige problemstillinger
- Formidle juridiske resonnementer til jurister, andre profesjoner og allmennheten
- Fremme rett og rettferdighet

For nærmere begrunnelse vises det til arbeidsgruppens rapport. Kunnskapsmål er justert fra god til hhv. "avansert" og "inngående" iht. kvalifikasjonsrammeverket.⁷ Det bemerkes at kjønnsperspektivet, som er vedtatt av PMR at skal være representert gjennom hele studieløpet, ikke er gjenspeilet i de overordnede beskrivelsene. Ved UiO benyttes ofte "mangfold, likestilling og inkludering", som nå er tatt inn som et forslag under "Generell kompetanse". Heller ikke EØS- og menneskerettslige aspekter er eksplisitt nevnt i gjeldende beskrivelser. I forslaget er "internasjonale aspekter" tatt inn som tillegg til kunnskapskravet i juridisk metode.

Link til kvalifikasjonsrammeverket: <https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk/id564809/>

Læringsmål Master Agder:

<https://www.uia.no/content/download/169448/2607708/version/4/file/Studieplan%2BM-JUR.pdf>

Læringsmål Master Stavanger:

<https://www.uis.no/nb/studier/master-i-rettsvitenskap-2-ar#/>

Læringsmål Master Bergen:

<https://www.uib.no/studier/MAJUR/plan#laringsutbytte>

Læringsmål Master Tromsø:

https://uit.no/utdanning/program/274286/rettsvitenskap_-_master?